

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 12 korona
 Vidékre: Negyedévre 15
 Hónapról-hónapra 30

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyesületi ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Szabad-e kormányozni?

— márc. 9.

Érdemes vitázni? Ki hallgatja meg ma már a komoly érvelést? Aki háborút hirdet, nem sokat ad a beszédre.

Nem akartok házszabálmódosítást? Ej, hát ha igazán nem akarjátok, könnyű szerrel megszabadulhattok tőle. Hagyjátok abba az obstrukciót.

Nem hagyjátok abba? Nos, akkor miért e nagy tüzilárma? Hiszen a kormánynak is kell valami mozdulatot tenni ha kormányozni akarja az országot.

Lám, a kormányelnök el volt készülve arra, hogyha benyújtja indítványát, ebből erős, heves küzdelem támad; hát ti nem gondoltátok meg, hogyha nem engeditek a kormányozni, ő is tenni fog valamit hogy a reá bízott köteleességeket teljesíthesse?

Baj, ha erre nem gondoltatok, nagy politikai hiba, melyet utólagosan korrigálni alig lehet.

Azt beszélitek, hogy Magyarországon nem szabad klotürt alkalmazni a képviselőházban. Miért nem szabad klotürt alkalmazni a képviselőházban. Miért nem szabad? Mert egyedül az ellenzék az, mely állandó nyomásával és nyugtalanságá-ellensúlyozni tudja azt a felülről való nyomást, mely a király óriási hatalmánál fogva ellensúly nélkül tehetetlenné tenne minden magyar kormányt és magyar többséget.

Nos, ha így van, miért diszkreditáljátok az ellenzékieskedésnek ezen erőit? Miért nem igyekeztek ezt az ellenzéki hatalmat eddigi méltóságában megtartani? Hiszen ebben titeket meggátolni senki sem akar.

Ha a benyújtott házszabálmódosítás érvényre jut, ez az ellenzéki hatalomnak teljes elmulását, a ti ellentállástok minden lehetőségének végső katasztrófáját jelenti. Hát var-e, lehet-e ennél nagyobb vesze-

delme a ti bevallott politikai céljaitoknak?

Es mégsem siettek elhárítani a katasztrófát. Csak egy szavatokba kerülne s Tisza gróf nyomában visszavonná indítványát. Miért késtek e szót kimondani?

Attól féltetek, hogyha kimondjátok ezt a szót, megszűnik az ex-lex?

Hát olyan nagy baj volna, ha már hazaküldhetnék a póttartalékosokat? Hát olyan szörnyű veszedelem volna, ha már elrendelhetnék a sorozást? Hát abba pusztulna el az ország, hogyha helyreállítanátok a régi rendet?

Egyszer valamikor, csak ennek is meg kell történni. És ha meg történhetnék a nélkül, hogy a kormány klotürt akaszszon a nyakatokba, hát nektek minden esetre jobb volna, mintha úgy fog megtörténni, hogy örökre letörlik az ellentállás lehetőségét is.

Nohát mindezeket ti nagyon jól tudjátok és hogy mégis a késhegyig való küzdelmet hirdítetek, ebből világosan megérti az ország, hogy nagyon gonosz indulatok dolgoznak veletek és a bevallott politikai céljaitok mellett bűnös szándékokat rejtegettek,

Neim fog az Isten csapása elkerülni benneteket, ha ezen az uton haladtok. Mert tudni kell nektek azt, ha politikai vezérszerepre vállalkoztatok, hogy az a felülről való nyomás, mely miatt mi magyarok az osztrák tulkapások ellen panaszkodni szoktunk, sem nem véletlen, sem nem olyan, melyet csak úgy könnyedén lerázhatunk. Tudni kell nektek, hogy nagyon szegény legények vagytok ti ahhoz, hogy Ausztria és Magyarország között szakadást tudjatok előidézni. Tudni kell nektek, hogy a nemzet éppenséggel nincs most forradalmi hangulatban és végül tudnotok kell azt, hogy a szakadásért való törekvések küzdelmében nem mi vagyunk az erősebbek.

Mit akartok tehát? Még nagyobb

nemzeti katasztrófát akartok előidézni, mint amilyenben már vagyunk? Hiszen ha annak a féktelenkedésnek, melyben önmagatoknak tetszelegtek, csak annyi nemes és felismerhető célja volna, mint amennyi egy tühegyen elfér, lángba borult volna már az ország az izgalomtól, melybe erőszakosan és évek óta zaklatjátok. Az utonállás azonban nem természete a magyarnak és mert a ti politikai küzdelmetekben ezt érzi, elhalad mellettetek és nem törődik azzal sem, ha a hatalom kerkei alá kerültek, sőt alig várja már, hogy láb alól pusztuljatok.

P. L.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —

Budapest, március 9.

Ma lesz tehát a nagy küzdelem első napja. A hadak teljes számban vannak jelen minden oldalon s az izgalom elég nagy.

Az elnöki székben Perczel Dezső ül s tíz óra után néhány perccel nyitja meg az ülést. Főolvasatja a jegyzőkönyvet. A főolvasás folyamán lép be Héderváry Károly a terembe. A baloldalon gunyosan hocholnak, mire a szabad-elpárton meleg óvációban részesül az új minisztert. A jegyzőkönyvhöz Kubik Béla szól.

Kubik Béla: A jegyzőkönyv olvasása közben nagy lárma volt, bár ismételtén kértek csöndet. Az elnök kötelessége lett volna csöndet csinálni. Így azonban nem lehetett hallani semmit, miért is kéri hogy a jegyzőkönyvet még egyszer olvassák föl.

Elnök: Nincs hatalma arra, hogy csöndet teremtsen, ha kérése nem használ. Egyébként a jegyzőkönyvet ma mindenki hallhatta.

Várady Károly: A tegnapi névszerinti szavazásról szóló része a jegyzőkönyvnek kiigazítandó, mert számbeli hiba van benne.

Elnök: Ezt a részt ki fogják igazítani s legott főolvasni.

Jegyző: Olvassa. (Nagy zaj balról. Nem halljuk.)

Elnök: Elfogadják-e a jegyzőkönyvet. A miniszterelnök kíván szólni.

TOLNAI DANIEL

ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség

Olcsó árak

Debrecen, Piac-utca 49 szám.

o a főpostával szemben, o

Buzáth Ferenc: Halljuk a hóhér munkát. (Nagy zaj.)

Tisza István: Bejelenti mindenképp, hogy az összes szavazatok visszavonatk, mihelyt indítványának tárgyalása megkezdődik.

Ezután egy-két stiláris változtatást tesz indítványa szövegén s aztán áttér az indokolására. Kiemeli, hogy indítványában taktive vannak felsorolva a kivételes intézkedések alá tartozó javaslatok, melyek különben is olyanok, amelyek az állam gépezetének megindításához szükségesek. Ezeknek gyors keresztülvitele tehát az állam érdekében történik.

Egy hang: Ez a szabadelvűség?

Pozsgay Miklós: Az iparbanknál is adott garanciákat.

Tisza István: Az iparbanknál a legjobb szándék vezérelt.

Pozsgay Miklós: Most is csak szándék vezérli. (Viharos zaj jobbról. Hallgasson!)

Tisza István: A banknál a részvényesek nem szenvedtek kárt. (Zaj balról. Így lesz az országgal is!) Egyébként nem áll vitába azokkal, akiknek egyéni és politikai becsületéhez sok szó fér. (Taps jobbról. Nagy zaj balról.)

Kubinyi Géza: Viselje magát tisztességesen az a Pozsgay.

Tisza István: Ezek a dolgok külvilágban is csak az ügy védőinek gyöngegségét bizonyítják. (Zaj balról.)

Elnök: Rendreutasítja Lengyel oltánt.

Tisza István gróf: A végleges házszabály reformra nézve elmondja, hogy abban klotür nem lesz, de meglesz benne minden, ami a magyar parlament nivójának fölemelésére szükséges és ami a korhadást megszünteti. (Zaj a baloldalon. Fölkiáltások: Tisza rendszer! Az a korhadás!) A parlament becsülete kell, hogy minden képviselő védelme alatt álljon s kell, hogy végre szakítsanak azokkal a tetszetős jelszavakkal, amelyeknek védelme alatt megrendítették a parlamentárizmust.

Kaas Ivor: A liberálistizmus. (Zaj a baloldalon.)

Tisza István gróf: A liberálistizmust meg kell erősíteni azon jelszavak ellen, melyek a nemzeti eszmét és a nemzeti politikát tönkreteszik. (Helyeslés a jobboldalon. Elénk ellentmondás balfelől.) A parlament megromlására irányuló törekvés sehoh a világon nem gyilkosabb, mint Magyarországon s sehoh nem végtetesebb az a taktika, amelyet követnek, mint itt. (Ugy van! a jobboldalon.)

Többnyire félreállva a napi politika kérdéseitől, objektive nézte a parlamentet hosszú éveken át. S látta, mind súlyed a parlament nivója. Látta, hogy mint vonulnak be az üres jelszavak, mint rombolják szét a rendet a zárt ülésekkel, szavazásokkal, látta, mint nehezedik egyre nagyobb ólomsúlylyal a nemzet érdekeire az obstrukció olykor nyílt olykor lappangó sulya. — Látván ezeket a dolgokat, arra kellett gondolnia, hogy a parlamentárizmust szanálni kell.

A főnálló házszabályok ép úgy, mint Apponyi és a főnállott rendszer működése, eredménytelennek és meddőnek bizonyult. (Nagy zaj a baloldalon. Ahá, a Széll rendszer? Vége a jognak, törvénynek? Itt a Tisza rezsim?) Hiába iparkodnak a szabadelvűpárt egyes tagjait ellenem uszítani! (Fölkiáltások balról: Hát Darányi??) Kérdezzék meg a Széll-kormányt, hogy meg van elégedve eredményeivel ama nagy munkához képest, melyet végzett. Ami itt történik,

az a parlamentárizmus lejárata s ez még veszedelmesebb, mint az abszolutizmus.

Lengyel Zoltán: Szeretem, ha a bolha köhög. (Nagy zaj a jobboldalon. Csűrhes modor.)

Tisza István: Az a modor, melyet ott követnek, kiöli a nemzetből az utolsó szikráját is a parlament iránti tiszteletnek. Ezzel a veszéllyel pedig szembe kell állani s meg kell védeni az országot belső ellenségeitől. (Viharos taps jobbról.) És meg kell védeni a szabadelvűséget is, az örvény széléről kell visszarántani a nemzetet, nehogy újabb katasztrófák elé siessen. Biztosítja a nemzetet, hogy lesz bátorság és kitartás benne, hogy akcióját végre is hajtsa. (Percekig tartó taps és éljenzés. Szónokot számosan üdvözlük. A baloldalon hockolnak!)

Elnök: Tíz perc szünetet rendel.

Szünet után:

Ugron Gábor: A házszabályokhoz kér szót s iparkodik kimutatni, hogy a miniszterelnök nem vonhatja vissza a már megkezdett ujoncjavaslatot. A már tárgyalás alá vett javaslatokat nem lehet visszavonni, főleg nem olyan célból, hogy a házszabályok módosításának.

Ez politikai furfang és alakoskodás. Tisza indítványa tehát nem tűzhető napirendre és nem is tárgyalható, amíg a tárgyalás alatt levő javaslat letárgyalva nincs. A házszabály továbbá azt rendeli hogy a több szakaszokra osztott indítvány törvényjavaslat alakjában terjesztendő be. Amit Tisza tesz, hogy indítvány alakjában terjeszt ide olyasmit, amit törvény javaslat alakjában kellene betereszteni nem egyéb, mint kijátszása a szabályoknak. Pedig a gyűlöletes indítványt legalább a szabályok tiszteletben tartásával kellene idehozni. Ha azt hirdeti a miniszterelnök, hogy a hadsereg nyelve fölött a király abszolút módon rendelkezik s ilyen furfangos módon rendelkez s ilyen furfangos módon akar érvényt szerezni e föllógásának, akkor az ellenzék szembe fog szállani a kormánylyal és a többséggel. (Taps balról. Ellentmondás jobbfelől.)

Rátkay László: A maga nevében és nem pártja nevében beszél. Azt hiszi, hogy a házszabály módosítása nem fog sikerülni, mert ezt másként mint pártközi megegyezéssel a magyar parlamentben nem lehet keresztül vinni. A végleges revíziót a miniszterelnök a mai helyzettel okolja meg. Pedig ez csak okozat. Keresse a miniszterelnök az okot. (Taps balról.) Az ok Bécs. Azt mondja a miniszterelnök, hogy nem lehet keresztül vinni. A végleges revíziót a miniszterelnök az okot, azt mondja a miniszterelnök hogy nem lehet a parlament miatt felelősséggel kormányozni. Hát mit csináltak a 37 évi nyugalom idején. (Taps balról. Fölkiáltások: Vicinálisokat.) Széll Kálmán alatt a mai többség adott garanciát a mai házszabályok megtartására és most ugyanez a többség megakarja szoritani. (Ugy van! Ugy a baloldalon.) Figyelmezteti a miniszterelnököt, hogy a módosított házszabályok gyümölcseit a chlopii hadparancs szerzői fogják élvezni. (Taps a baloldalon.)

Zichy Jenő gróf: Rátkay szavaihoz azt teszi hozzá, hogy amikor a házszabályokat érintő indítványt tett a nyáron mely szerint a jövő ülés napirendjének megállapításához negyven ember jelenléte szükséges, ezt az indítványt nem engedte a többség napirendre tűzni a házszabályokra való hivatkozással.

Elnök: A képviselő ur emlékezete csal. Az eset nem úgy történt, hanem

így (fölvassa az illető ülés jegyzőkönyvének idevágó részét rábizonyítja Zichyre, hogy tévedett. Nagy zaj. Az elnök ur vitakozik!)

Pozsgay Miklós: Személyes kérdésben kijelenti, hogy ő nem akarta sérteni a miniszterelnököt. Károlyi György grófnak pedig azt feleli, hogy vele mindig szóba állhat, mert jegyezze meg magának hogy a Pozsgayakat még soha sem kiskorusították. (Nagy derűlttség. Taps balról.)

Tisza István gróf: Az ügy Pozsgay részéről el van intézve s a maga részéről csak még azt akarja hozzátenni, hogy az Iparbank soha kétes vállalat nem volt.

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kér szót.

Lengyel Zoltán beszéde közben a karzatról valaki lekiáltott:

— *Le a kormánylyal! Eljen a függetlenség!*

A kiabálót a teremőrök levezették a háznagyi hivatalba, a honnan igazolás után elbocsátották.

Ezután

Tisza István gróf kívánja, hogy indítványát az osztályokhoz való utasítás nélkül tárgyalják.

Elnök erre elrendeli a miniszterelnök e javaslata felett a névszerinti szavazást.

A szavazás befejezése után

Elnök megállapítja, hogy az igenel szavazókat elfelejtették feljegyezni.

Házszabály vita keletkezett ebből, mely azzal végződött, hogy a szavazást megsemmisítették és holnap névszerint újra fognak szavazni a felett, hogy az osztályok mellőzésével tárgyalják-e Tisza indítványát?

Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa Kovács József polgármester elnöklete alatt ma délelőtt a városháza kistanácstermében rendes tanácsülést tart.

× **A közigazgatási bizottság 1903. évi jelentése.** A város közigazgatási bizottsága már egybe állította az 1903 évi működéséről szóló jelentését. A jelentést tegnap délután 4 órakor bírálta felül Kovács József polgármester elnöklete alatt az arra kiküldött bizottság. A bizottság egyidejűleg elhatározta, hogy a felülbírálattal egybekapcsolva jelentését egy legközelebb megtartandó rendkívül közigazgatási bizottsági gyűlés elé fogja majd terjeszteni.

× **A város gazdasági bizottsága.** A város gazdasági bizottsága e hónap 13 án (vasárnap) délelőtt 10 órakor a városi erdők kezelése és hasznosításának megbeszélése tárgyában, Király Gyula v. tanácsos elnöklete alatt a városháza nagytanácstermében ülést tart.

× **Megyei közigazgatási bizottság.** A vármegye közigazgatási bizottsága Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt e hónap 14 én délelőtt 9 órakor tartja meg e havi rendes ülését a vármegye-háza közgyűlési termében.

EGYHAZ és ISKOLA.

* **A H. Ö. T. gyűlése.** A hittanhallgatók önképző társulata tegnap délután tartotta XV. gyűlését. A szép számú gyűlés tárgysorozata a következő volt: Enek. Jóljárt István imádkozott. Melegh Gyula prédikált. Kis Gerzson szavalt. Lacák Dezső prédikált. Erdei Károly

szavalt. Varga Csongor imádkozott s utána énekekkel záródott a gyűlés.

Hangverseny. Eholich József zene-tanár ma délután 5 órakor előhaladott növendékeivel a Bika szálló dísztermében hangversenyt rendez.

Budapesti szabók bérharca.

13882 szabómunkás.

Budapest, márc. 9.

Néhány nap mulva egy méreteiben óriási sztrájk veszi kezdetét a fővárosban.

Bérharca lépnek a férfiszabók, számszerint 12356-an és 1526 kismester.

Ilyen nagyarányú sztrájk még nem volt a fővárosban, a szabók kitűnően vannak szervezve s egy napon fog megszűnni a munka a főváros összes férfiszabó műhelyeiben.

A szabók már régóta készülnek ez elhatározó mozgalomra. Néhány műhely kivételével mindenütt rosszul fizetik őket s míg az évad alatt szinte beteggé lesznek a túlfeszített sok munkától, hetek és hónapok vannak minden esztendőben, midőn épenséggel semmi munkájuk nincsen.

A mozgalomra már régóta készülnek s úgy halljuk, hogy százötvenezer korona gyűlt már össze a sztrájkasszában s ezzel a hatalmas hátvéddel biztosra veszik a győzelmet.

Tervük az, hogy husvét előtt néhány nappal, midőn legtöbb a munka, leteszik a tűt meg az ollót s nem veszik fel addig, míg a mesterek kivánságait nem teljesítik. A segédek mozgalmahoz csatlakoztak a kismesterek is, akik hasonló sorsban sinylődnek, mint a segédek.

A mesterek már hónapok óta tárgyalnak a géd munkásokkal, anélkül, hogy megegyezésre tudnának jutni. Azt mondják a pépeerek, hogy a segédek és kismesteresegn megegyezésre yannyi bért kérnek, mint eddig s ezt nem adhatják meg nekik.

A százpercentes béremelés emellett oly drágává tenné a ruhát, hogy ezzel a közönséget rászorítanák a Bécsben készült kész ruhák vásárlására.

Tegnap este a budapesti férfiszabók ipartestületében egyezkedési tárgyalás volt a mesterek s a sztrájkra készülő munkások között. A tárgyalást Cserna Lajos ipartestületi elnök vezette.

A mesterek kijelentették, hogy ha a munkások elállnak az órarendszerre vonatkozó követelésüktől, hajlandók a béremelésről tárgyalni. A segédek azonban nem akartak elállni az órarendszerről, s így a tárgyalás eredménytelen maradt.

E tárgyalások egyébként ugyis csak elvben simíthatnák el az ellentéteket. A sztrájk elkerülhetetlen,

Március 15.

A Petőfi-dalkör ünnepi estélye.

márc. 10.

Hagyományos szép szokása az a Petőfi-dalkörnek, hogy március 15-én mindig összegyűjti a debreceni ünnepi közönséget az Arany Bikába.

Ehhez a szokáshoz híven Komlóssy Artur, a kör lelkes elnöke az idén is szétküldte már a Petőfi dalkör március 15-iki ünnepére a meghívókat.

A meghívó így szól: Meghívás. A Petőfi dalkör által Debrecenben 1904. évi március hó 15-dikén, kedden az Arany Bika szálloda dísztermében, a

március 15-iki alap javára rendezendő dal, zene, szavaltat, szabadelődás, társas vacsora és tánccal egybekötött ünnepi estélyre.

Komlóssy Arthur elnök, Lestyán Adorján alelnök, Hamar László titkár, Dr. Varga Lajos ügyész, Szondy Lajos I. jegyző, Márton Gyula pénztáros, ifj. Nagy Gábor II. jegyző, Szathmáry György körgazda, Fentzl Rudolf karmester, Ik-lódy János ellenőr, Tóth Lajos zászló-tartó, Bak János h. zászló-tartó. H. Sinay Sámuel, Haranghy László, Nyikos János számvizsgálók. A választmány: Dézsi Lajos, Simonffy Emil, Tóth András, Csóka Sámuel, Komlóssy Miklós, Oláh Károly, Roncsik Lajos, id. Nagy Gábor, Bartha András, Horváth Gyula, Bartus Lajos, Holes János, Nagy János, Ujlaki István, Vitárius Benjámin, Rácz Mihály (tánc-rendező.)

Az estély kezdete pont 7 órakor. Belépti-díjak: Személyenkint 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona.

A kör alapítói és rendes tagjai s hozzátartozóik a fenti áraknak felét fizetik. Egy páholy ára külön 2 korona. A páholybelépőknek személy-jegygyel is ellátva kell lenniök. A kör működő tagjai, továbbá a társ dalegyletek működő tagjai, — amennyiben viszonyosság áll fent — egyleti jelvényeik feltűzése mellett szabad bemenetelt élveznek.

Jegyek előre válthatók: Csáthy Ferenc könyvkereskedésében (Egyháztér 2. szám), ifj. Gyürky Sándor papirkereskedésében (Kossuth-utca 13. sz.) Márton Gyula divatárúzetében (Piac-utca 9. sz.) este pedig a Bikában a pénztárnál.

Az estély műsora: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekarától. 2. Győzelmi dal. Huber Károlytól. Előadja: a Petőfi dalkör. 3. Szabadelődás. Dr. Ferenczy Gyula ev. ref. főiskolai tanár urtól. 4. Népdalfűzér. Lányi Ernőtől. Előadja: a Petőfi dalkör. 5. A szabadságharc Apoteozisa. Irta és elszavalja: Baja Mihály II. éves hittanhallgató ur. 6. Talpra magyar! Petőfitől. Előadja; a dalkör.

A műsor lefolyása alatt a teremben és oldalfolyosóin hangosan társalogni és dohányozni nem szabad. E célra az elő-és cukrászterem szolgáltnak.

A műsor befejezése után társasvacsora. A díszteremben felterített asztalok mellett csupán csak azok foglalhatnak helyet, kik vacsorajegygyel bírnak; mások az oldalfolyosókon, a futópamlagokon és a páholyokban nyerhetnek elhelyezést. Páholyokat illetéktelen egyéneknek elfoglalni tilos.

Egy társasvacsora-jegy ára 2 korona. A pontos kiszolgálásért Németh András jóhírű vendéglője kezeskedik. — A ruhatárban nagy darabért 20 fillér, kicsiért 10 fillér fizetendő.

Tagsági aláírások Márton Gyula pénztárnok urnál eszközölhetők. Felülfizetéseket a nemes célra köszönettel fogadjunk és nyilvánosan nyugtázzunk. Vacsora után tánc.

Táncrend: 1. Csárdás. 2. Rezgőpolka. 3. Négyes. I. 4. Keringő. Szünóra. 1. Csárdás. Pas de quatre. 2. Rezgőpolka. (Nők választanak.) 3. Négyes II. utána 4. Csárdás.

Néhány szó a Szt. Anna rendezéséhez.

Nem a „Szt.-Anna-utcai lakosok nevében” akarok e már is sokat irtatott dologhoz szólani, — csak a magam véleményét mondom el. Tudtommal a Szt.-Anna-utcaiak nem tartottak gyűlést, se le nem szavaztak ez ügyben, s azért aki az ő nevükben nyilatkozik, illetéktelenül teszi.

Egy utca rendezésénél két körülményre kell figyelemmel lenni: a közérdek és az utcalakóinak érdeke.

Jelen esetben mindkettő ellene mond a tervbe vett rendezésnek.

Vegyük egyenként őket!

A közérdek hőmérője ez: a tervezett rendezés közlekedés, szépség, közegészségügy és finánciális szempontból kedvezőbb-e a régi állapotnál?!

Am ez egyikről sem mondható. A Szt.-Anna közlekedése így is kényelmesen lebonyolítható. Szépség, közegészségügyi szempontból nyilvánvaló, hogy jobb egy park, mint a sivar kő. Finánciális szempontból az új rendezés kétszer-háromszor annyiba fog kerülni, mint a mostani állapot jókarba hozatala.

A templom és ez utcán fekvő iskolák szintén közérdekeket szolgálnak, azért ezek érdekét is itt, e pont alatt számolhatjuk el. Ezek az intézmények rendeltetésüknél fogva komoly nyugalmat, csendet igényelnek, ezek is azt kívánják, hogy a park megmaradjon.

Az utcalakóinak érdeke, az egy-két itt lakó kereskedőtől eltekintve, ugyanaz, a mi az egyes érdeke. Nekem jobban esik ablakomból kitekintve egy árnyas, ózanos parkot látni, mint egy rideg semmit, honnan a nap égető sugarai verődnek reám.

Hogy a Szt. Annából sugár-utat csinálnák, — az dajkamese. Ehhez olyan szélesség kellene, mint a Kossuth-utca. Am erre a célra egész házsört kellene Tóth Kálmántól a bünyevitőkapitányságig és ismét a Kandia-sikátortól, hol az utca ismét összeszorul, a Nap-utcaig lebontani. Honnan vesszük erre a száz ezreket? Hát a sétatér előtti kutat, melynek az egész városban talán a legjobb vize van, betemetjük? A Szt.-Anna kloakája a park közepén húzódik el, meggondoltuk-e, hogy ennek áthelyezése mennyi pénzt fog elnyelni a többi utcák rendezésére szánt összegből? Vagy ott hagyjuk, hogy a gyárakba tartó rengeteg sulyu kocsik alatt minduntalan beszakadjon?!

Minden érdek a mellett szól, tehát hagyjuk meg a jelenlegi állapotokat, de javítsuk ki; mert ha nem, ugy Szentesi bátyám szavaival szólva kocsira tesszük a főmérnök urat és végigkocsikáztatjuk vagy háromszor a Szt.-Annán, akkor tudom Istenem tüstént megcsináltatja kövezetünket, mely ez időszert az egész városban a legrosszabb.

Hogy a sétatér helyére pircsi-sort hozzunk, ezzel nem is foglalkozom. — Maga a törvény világosan intézkedik e felől, hogy a templom és iskolák elé, a melyek csendet és rendet igényelnek, nem lehet vásárt helyezni. Itt, a hol 2000 gyermek fordul meg, a szakadatlan kocsiközlekedések mellett napirenden lennének a szerencsétlenségek.

Ha a gyáriaknak és a homokker-tieknek külön pircsi-sor kell, ott van a régi dísznóvásártér, állítsák fel ott, azért bizony ne irtsuk ki ezt a szép, több mint félszázados sétatér!

Debrecen, 1904. márc. 9 én.

Pák Emil.

HIREK

Szanatórium-est.

Rákosi Jenő Debrecenben

— márc. 10.

A szanatórium-est hangversenyére és multságára a meghívókat ma küldi szét a rendezőség és a város összes uri közönségének osztatlan érdeklődése oly óriási a vasárnapi est iránt, hogy máris csaknem az összes jegyeket elkapták.

A szűkebb intéző bizottság felkéri ezután az összes rendezőket, a kik a rendezőséget Domahidy főispánhoz intézett levélben elfogadták, sziveskedjenek pénteken délelőtt fél 12 órakor a vármegyeház nagytermében tartandó rendezői tanácskozásra megjelenni.

A vendégeket, a kik vasárnap a déli gyorsvonattal érkeznek, a rendezőség fogadja s a pályaudvaron Kovács József polgármester fogja üdvözölni.

A szanatórium-est hangversenyén az üdvözől beszédet Domahidy Elemér főispán mondja

Minthogy a kiváló vendégek sorában Rákosi Jenő a nagy író, a nemzeti küzdelmek országos nevű vezére, ezuttal először látogatja meg Debrecen, üdvözlésére, mint értesülünk, a város összes közművelődési tényezői megjelennek. A város hatósága Kovács polgármesterrel élén testületileg vesz részt a fogadásban. Valószínűleg testületileg fog megjelenni Géresi Kálmán elnök vezetésével a Csokonai kör, továbbá a debreceni műpartoló egyesület. Megjelennek a főiskola, a kath. főgimnázium, az állami főreál és a kereskedelmi akadémia képviselői. Kivonul a színtársulat és a sajtó. Sőt ugy értesülünk, hogy a gazdasági tanintézet is küldöttséggel jelenik meg, mert Rákosi Jenő a gazdasági pályáról lépett az irodalom terére s mint gazdasági gyakornok írta meg első remekét, az *Ezopus* vigjátékot.

Lukács György békesi főispán, Jászai Mari a nagy művésznő, Tarnay Alajos zongoraművész érkeznek Rákosi Jenővel együtt Debrecenbe.

Kétségtelen, hogy ez az ünnep az év egyik legnevezetesebb eseménye lesz.

A főispán H.-Böszörményben.

— márc. 10.

Domahidy Elemér főispán kedden volt először kint a vármegyében, a midőn Hajdu-Böszörmény városát látogatta meg.

Ráso Gyula alispán és Ráso István főispáni titkár kísérték a főispánt és a város elölkelő urai közül is többen voltak tanui annak a valóban ritka, lelkes, szinte tüntető ünneplésnek, melylyel Domahidy főispánt H.-Böszörmény város hatósága és közönsége fogadta.

Valósággal ünnep volt e napon Böszörményben; az egész város kivonult a vasuti állomásra s végig a városon egészen a városházáig hullámozott az éljenző közönség.

A pályaudvaron Somossy Béla polgármester üdvözölte a főispánt szinte

szerezzel, mire Domahidy főispán meleg, mély hatású beszédben köszönte meg a szíves látást.

Erre megindult a diadalmenet a városon keresztül. Elöl kétszáz lovasból álló bandérium, csupa szál legények, a böszörményi színmagyarság színe-virága. A főispánt a város négyes díszfogata vitte s utána mintegy százötven kocsin a város uri közönsége s polgársága vonult.

Ember ember hátán tolongott, a merre a menet elhaladt. A nők kendőt lengettek, a férfiak éljeneztek s akkora volt az ünneplő nép áramlása, hogy a fogatok csak lépésben haladhadtak.

A város közgyűlése.

A város dísz-közgyűlést tartott, melyen megjelent H.-Böszörmény tisztkara és képviselő testülete teljes számmal.

Somossy Béla polgármester a következő szép beszéddel üdvözölte a főispánt.

Méltóságos főispán ur!

Van szerencsém bemutatni Hajdu-Böszörmény város képviselőjét!

Egy Autonom testület, melynek intézkedései törvény által ellenőriztetnek és ezen ellenőrzés kormányi expositurája Méltóságod. Innen a köteles tisztelet, melylyel Méltóságod előtt jelentkezünk hivatalos működése kezdetén. Jól esik nekünk annak az észlelése, hogy Méltóságod felakar ismerni közvetlenül, mielőtt ügyünk vezetéséhez hozzá fog. Garantiát látunk ebben arra, hogy ügyeink jól átismerten fognak Méltóságod által eldöntetni; nem is vágyunk soha, nem is vágyunk soha egyébre: minthogy ügyeink jogos elbírálásban részesüljenek.

Sovinista magyar nép az, mely a Méltóságod vezetése alatti törvényhatóságban él; az ez a város is, mely annak egyik alkat eleme, annak csaknem hatod része. (A terem falán levő képekhez: a Felség, Bocskay, Báthory, Kossuth.) Lojális a Monarchiához, hálás a jöltevőhöz, rajong az ismert ideálokért! A kuruc szabadságharc martir fejedelmét is rövid időn itt óhajtja és fogja tisztelni dicső emlékében. 1906-ban megünnepeli a bécsi békekötés 300 esztendő évfordulóját s felállítja — ha másként nem sikerül — ugyanazon évben a maga erjén is a Bocskay szobrot!

Munkás, egyszerű, puritán nép elve; segits magadon ember, ugy áld meg az Isten! Tudja, hogy feladata neki e poliglott állam érdekében áldozni, mert tudja, hogy csak a legközelebbi szomszéd törvényhatóság területén is az idegen nyelvűség alkalmából a magyar nemzeti eszmének ellenségei is élnek és tudja, hogy a haza bércecs hegy vidékei ránk is vannak utalva; át van hatva, hogy a magyar államnak e földön egy másik ezer éven át is mondania kell; iránya e célra: a zajtalan kitartó munka s önművelődés! Ezért áldozza fel mindent, és ha tán éppen e helyiségek elmaradottságra vallanak is: rámutasunk iskoláinkra, melyek — bár fájó érzés tölt el, hogy itt is magunkra vagyunk hagyatva — a kor igényeinek megfelelők, mert tudjuk, hogy az oda fektetett kiadás a magyar állam kiépítésének legszükségesebb következménye; azonban pár év múlva talán maga ez a hely is megfelelőbbel lesz kieserélve.

Közgazdasági elmaradottságunkat érezzük legjobban és pedig a közlekedési módok — a járható utak hiányában; a közlekedés koronkénti beszünése miatt bizony sokszor megáll a sok munkaerő. Igen! és ilyenkor az a nagy munkaerő

emésztí maga-magát, legkedvetlenebbül önkárunkra, közvetve pedig az egész nemzetgazdasági rovására

Igazán talányszerű, hogy lehet az: hogy a midőn észak felől Arvamegyétől a mi megyénk északi széléig — másrészt pedig délfelől Fehértemplomról Debrecen határáig egy kiépített állami-ut szolgálja a közlekedést, — itt a mi megyénk területén van egy 60 kilométernyi lék kiépítetlenül?

Azonban szabad legyen egy reménysugárt megpillantani; az a kormány, melynek Méltóságod a képviselője, tudatával bir ennek a misériának s mint látjuk, ezen segíteni akar. Adja Isten, hogy így legyen!

Ezek után azon tisztelet mellett, melylyel kötelességszerűen üdvözöljük Méltóságodat, szabad legyen ebben a megalkuvástalan magyar városban első tisztelgésünk alkalmával bizonyos hazafias ragaszkodást is kifejezni: Méltóságod a Majtényi sík mellől jött ide, ahol a bujdosó magyarok éneke dajka mesékben tradíciókban közvetlenül hangzik, én ugy gondolom, hogy az imaszerű magyar énekek oly mélyen bevesződnek egy kuruc ivadék lelkületébe, belsejébe, hogy az a Boeszkai szellemét megérzi és méltányolja!

Eljen Domahidy Elemér főispánunk!

Domahidy Elemér főispán erre meghatottan köszönte meg a közgyűlészajos eljenzésben nyilvánult rokonszenvét és biztosította H.-Böszörmény város közönségét, hogy főispáni hatáskörében mindig a haza, a nemzet érdeke fogja őt vezérelni.

Társas ebéd.

A közgyűlés után a nagyvendéglőben 250 terítékű társas ebéd volt, melyen Domahidy Elemér főispán mondta az első felköszöntőt a királyra. Ezt a közönség állva hallgatta meg és zajosán, lelkesen éljenezte a királyt. — Az ebéd folyamán ezután a főispán szakadatlan lelkes ünneplése volt. Valósággal meghódította a főispán a böszörményieket. S midőn megtudták, hogy a főispán édes atyja Domahidy István Debrecenben időzik, táviratilag hívták őt Böszörménybe s a szeretet igazi közvetlenségével ünnepe ték.

Ebéd után Domahidy főispán meglátogatta a polgármestert, a kinek házában a szeretetreméltó kedves háziasszony magyaros szíveséggel fogadta őt. Még néhány látogatást tett a főispán, este pedig az egész debreceni társasággal együtt megjelent Nemes Zoltán főszolgabíróknál, a ki nevenapját ünnepelte. Az uri háznál reggelig tartott a vigasság és a tánc s a főispánt másnap délelőtt hosszú kocsisorban kísérték ki a vasúthoz a böszörményiek, a kiket első látogatásakor egyéniségével teljesen meghódított.

* Személyi hír. Szombatfalvy Albert az Országos Statisztikai hivatal titkára tegnap hivatalos ügyekben városunkban időzött.

* Ebéd az udvarnagynál. Budapesti tudósítónk jelenti: Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy és neje kedden, e hó 8-án Andrassy-uti villájukban ebédet adtak, melyre hivatalosak voltak: Szapáry Gyula gróf és neje, Khuen-Héderváry Károly gróf és neje, báró Kemény Kálmán és neje, Karátsonyi Jenő gróf és neje, Apponyi Albert gróf és neje, báró Eötvös Lóránt és neje, özv. gróf Almássy Kálmán, Gromon Dezső,

Darányi Ignác v. b. t. tanácsosok, Wodianer Albert báró, Vörösmarty Béla a kuria másodelőke, továbbá Graeuzenstein Béla, Zsilinszky Mihály, Mohay Sándor, Makfalvy Géza államtitkárok, Kohl Medárd püspök, Below Schlattan német főkonzul, Benour Gyula, Rudnay Béla főkapitány és Pallavicini György őrnagy. A család tagjai közül résztvettek Apponyi Teréz és Adél grófnők, Gyula és Henrik grófok.

* **Szabadságon.** Dr. Balkányi Ede városi orvos ma 8 napi szabadságra mely idő alatt hivatalos teendőit Dr. Vargha Emil v. orvos mint helyettes fogja el látni.

* **A 4-ik felolvasó est.** Ma délután 5 órakor lesz a kath. gimnázium disztermében a 4-ik felolvasó est, melyre korlátolt számban bocsájtottak ki ülőhelyjegyeket. A mai est tárgysorozata is igen választékos és dus.

* **A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége** helyi fiókja már ez évi január 19-én tartott gyűlésén tárgyalta a kókuszsirolajnak, valamint a szézámolajnak fenyegető versenyét a disznósírral, főleg azonban a napraforgóolajjal szemben. — A budapesti központ már meg is tette a miniszteriumban a lépéseket, hogy a Németországgal és egyéb államokkal fennállott kereskedelmi szerződések megnyitására ezen a gazdaközönségre éppúgy, mint a gyáriparosokra fontos cikk behozatali vámja megfelelő mértékben emeltesse. — A fiók felterjesztette továbbá a napraforgóolaj gyárosok memorandumát e tárgyban, mely közbenjárásnak kétségtelenül sikere is lesz.

* **Beöthy főispán beiktatása.** Munkácsról jelentik, hogy Beöthy Pál dr., Beregvármegye ujonnan kinevezett főispánjának ünnepies beiktatása e hó 6-án volt Munkácson abból az alkblomból, hogy a főispán a várost először látogatta meg. A városi tanács és képviselőtestület a város határában e célra készített diadalkapu alatt fogadta nagyszámu kísérettel a Beregszászból kocsin érkező főispánt, kit Cseh Lajos polgármester üdvözölt. A főispán válasza után a mintegy 30 kocsi álló menet az utcákat ellepő polgárság sorfala között, mely tolyton lelkes ovációkban részesítette a főispánt, Schönborn gróf kastélyába hajtatott, a hol a főispán megszállott. A város főbb utcái ez alkalommal lobogódiszt öltöttek és a város épületei díszesen voltak dekorálva. Ezután a főispán mintegy 30 küldöttség tisztelgését fogadta. Délben 200 terítékű bankett volt, a hol a főispánt számos tósztan köszöntötték fel, míg a főispán megköszönvén az ünnepies fogadtatást, a város és polgárság boldogulására és jólétére emelte poharát. Az ünnepiesélyeségek sorát este a városi új színházban az Árpád-szobor alapjára rendezett hangverseny, majd a Csillag-szállóban rendezett társasvacsora és táncmulatság zárta be, melynek folyamán az új főispánt

ismételten számos ovációban részesítették.

* **Március 15-e Sámsonban.** A Sámsoni Kossuth-kör hazafias kegyelettel ünnepli meg március 15-ét. Mint tudósítónk jelenti, a sámsoni hazafias ünnepségek után este jótékonycélu táncmulatságot fog rendezni. — Egyeken is ünnepségek lesznek március 15-én, melyekben Papp Elek orsz. gyűl. képviselő is részt vesz.

* **Áthelyezett őrnagy.** Ő felsége Hill Ferenc őrnagyot a gyulai 2-ik honvédegyalozredtől a debreceni 3-ik gyalogezredhez helyezte át.

* **Kinevezés.** A A m. kir. pénzügyminiszter a veszprémi kir. pénzügyigazgatósághoz Radetzky Károly debreceni lakos végzett joghallgatót állami végrehajtóvá ideiglenes minőségben kinevezte.

* **Szerencsétlenül járt pályáőr.** Ily címen adtunk hirt Lendvai János h. hadházi pályáőr szerencsétlenségéről, melynek következtében egyik lábát amputálni kellett. Mint tegnap a közkörházból jelentették, óriási sebet nem tudta elviselni, még tegnap meghalt. Ma délután két órakor lesz a temetése a közkörházból.

* **Halálozások.** Tegnap halottak: Szöllösi János ev. ref. 39 éves, Kovács Erzsébet róm. kath. 1 hónapos, Szabó Imre róm. kath. 48 éves, Lendvai Mihály róm. kath. 59 éves, Szabó Mihályné gör. kath. 33 éves, Takács Sándor ev. ref. 42 éves.

* **A máv. pályázatai.** A máv. igazgatósága 1904. év folyamán a következő pályázatokat teszi közzé.

1-ső félévben összegyűlő ócska fémanyagok eladása, talpfák és váltó talpfák szállítása, olvasztó tégelyek, festékek, vegyszerek és különféle anyagok szállítása, darabos szén szállítása, műhelyi fák szállítása, szövőtt és rövidárú szállítása, repceolaj szállítása, fémárú szállítása, selejtezett gépek és szerszámok eladása, denaturált borsesz szállítása, acél és vasárú szállítása, lenolaj kenőcs szállítása, II-ik félévben összegyűlő ócska fém anyagok eladása, kárpitok szállítása, pirszén szállítása, ásványolajok szállítása, anyagleltári tárgyak szállítása, kőolaj szállítása, kéregmenetjegyek szállítása, üvegárú szállítása, csepű, jutefonal és kender szállítása, ócska sinek eladása, kisebb értékű műhelyi fák és faalkatrészek szállítása, menetrend ábrákhoz való normál papír szállítása, menetrend ábrákhoz való normál papír szállítása, calcium carbid szállítása, szarító kence és fénymazak szállítása, villamos izzólámpák szállítása, bőrárú szállítása, dextrin és rézgálic szállítása, kátrányos és tisztátlan hordók eladása, sósav és talpfajlező-szerek szállítása, gyapot és gyapjufonal szállítása, terpentin olajok szállítása, fürdőszivacs szállítása, távirdai anyagok szállítása.

Az itt felsorolt szükségletek szállítását 1905. év elejétől számítandólag egy, esetleg több évre fogja a m. á. v. szerződésileg, vagy kötlevelelleg biztosítani.

* **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara kerületének érdekeltjeit felhívja az alább felsorolt pályázatokra: Azon kereskedők illetve iparosok, kik e pályázatokról tudakozódni kívánnak, felvilágosítást a kamara hiv. helyiségében nyerhetnek. Hivatalos órák d. e. 9—12, d. u. 3—5-ig. 2384—904. M. Á. V. debreceni üzletvezetősége pályázatot nyit tartány kocsik

bérbeadására. A pályázat lejár március 13-án. Intézendők a M. Á. V. igazgatóságához Budapest. Bánatpénz 5 százalék. 2467—904. M. Á. V. igazgatósága építési munkákra. Lejár a pályázat március 29. Benyújtandók a M. Á. V. igazgatóságának építési osztályánál Bánatpénz 1000 kör. 2445—904. M. Á. V. igazgatósága árlejtést nyit építési munkákra. Pályázati határidő március 30. Bánatpénz 1350 korona.

* **Belörös a halápi korcsmában.** Kellemetlen meglepetés érte Győri György halápi korcsmárost mult éjjel virradóra. Ugyanis igazán váratlan vendégek jártak nála, tudniillik eddig ismeretlen betörők. Az ismeretlen nevű, de közveszélyes erényű férfiak pedig e látogatás alkalmából elvitték Győri György korcsmárosnak akkor tájt leölt két disznójának minden izét porcát — ingyen. Továbbá több apróságot is. A váratlan és kellemetlen vendégek az ajtó betörése után a pincébe is lelátogattak, de hogy ott miképp tettek, még azt eddig Győri uram maga se tudja. A károsult korcsmáros a péreai esendőröknél, mely erőlyesen nyomoz, megtette a feljelentést.

* **A függetlenségi kör tisztújító közgyűlése.** A debreceni függetlenségi kör e hónap 13-án délután fél 3 órakor tartja meg a kör helyiségében tisztújítással egybekapcsolt közgyűlést.

* **A söripar kívánságai.** A hazai sörgyarak 1903-ban több sört termeltek, mint az előző évben, mert a termelés 1.237,987 hektoliterről 1.322,867 hektoliterre emelkedett, de arra való tekintettel, hogy az évi sörttermelés már közel volt az 1.600,000 hektoliterhez és hogy a sörfőzők száma évről-évre kisebb lesz, nem lehet tagadni, hogy a söripar nálunk már évek óta hanyatlik. Ennek főoka a tulságosan nagy adóteher. A pénzügyminiszter ugyan már három évvel ezelőtt kilátásba helyezte a tulságosan nagy söradópótlék leszállítását, de azért a dologban semmi sem történt. A Magyar sörfőzők egyesülete most elhatározta, hogy feliratban sürgeti meg a kormányt az adóleszállítást. A Magyarországi Vidéki sörfőzők egyesülete azt határozta, hogy egy sörfőzési kísérleti állomás és kísérleti sörgyár föllállítását, a külföldi sör beözönlését előidéző vámviszállások és a csempészet megakadályozása az italmérségi törvény hátrányos intézkedéseinek megszüntetése, végül a sörszállítási tarifák mértéklése végett felterjesztést intéz a földmívelésügyi kereskedelmi és pénzügyminiszterekhez. Ezenkívül a vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet oly értelmű megváltoztatását kéri, hogy a sör szállítása vasárnap is történhessék.

* **Késelő suhanc.** Tegnap este két suhanc járkált a vasuti átjáró hidnál. — Beszélgetésükben nézeteltérés támad közöttük, mire az egyik Perec Dániel, társára Kovács Mihályra nyitott késsel rárohant s jobb felső karján hatalmas sebet ejtett. A megsebzett Kovács Dániel mély sebével a kórházba került, hol azonnal ápolás alá vették. A dologban azonnal nyomozást indított a rendőrség.

* **Megcsalt gazda.** Majoros Ferenc mártonfalvai lakos gazda panaszkolta a rendőrségen, hogy a mult havi egyik debreceni lóvásár alkalmával egy ismeretlen cigány, ki szintén lovat akart venni Majoros egyik lovát, mintegy 110 kor. értékben csalás útján elvitte. A panasz alapján a rendőrség azonnal megindította a nyomozást s most végre megkerült a család. A nyomozás u. i. kiderítette, hogy

a csalást Ajtai Ferenc dereckére való cigány követte el, akit le is tartóztattak. A dologról az ügyészséghez is megtették a jelent.

* **Szabad iskola.** Tegnap délután 5 órakor Sáfrány Lajos tanár szabad előadást tartott a megyeháza tanácstermében. Ez alkalommal a lélektanból merítette érdekes előadásának tárgyát. Az előadás nagy számu hallgatóság volt jelen, mely élvezettel hallgatta a tanulságos, szép előadást.

* **A ki pénzt akar.** Könnyű módon gondolt pénzhez jutni Vince József nap-szamos. Tegnap délután u. i. alaposan leitta magát s részegségében beállított Ince Sándor szabómesterhez azzal, hogy ő pénzt akar. A megijedt szabómester jelentést tett a rendőrségen, hol majd tudtára adják Vincze Józsefnek, hogy így nem igen lehet pénzhez jutni.

* **A lentermesztés fejlesztése.** A lentermesztés föllendülését bizonyítja az a körülmény, hogy erre a természeti évre 1500 tonna erdeti orosz (rigai) vetőmagot osztatott ki Tallián földmívelésügyi miniszter kedvezményes áron. A földmívelési miniszter elhatározta a kendertermesztésnek az eddiginél fokozottabb felkarolását is. Tervben van a községi sztatók állami segítése. A miniszter nagyobb arányú tevékenységet óhajt e téren megindítani, az előtanulmányok most tételnek.

Helyi piaci árak.

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1904. év március hó 8—9-ik hetivásárok árai:

	kor.	fill.	kor.	fill.
Buza	15	—	16	40
Kétszer.	14	40	15	—
Rozs	12	—	12	20
Arpa	10	—	10	60
Zab	11	—	—	—
Tengeri	10	—	10	40
Köles	—	—	—	—
100 kg.	kor.	fill.	kor.	fill.
Szalonna sós	124	—	130	—
„ „ új	124	—	130	—
Háj	140	—	148	—
Zsir	144	—	—	—
Kih. sertés	114	—	116	—
Sertés hus	110	—	—	—
Széna	005	—	04	—
„ II. rendű	005	—	380	—
Ló felhajtatt			1040	drb.
Elkelt			470	„
Szarvasmarha felh.			1580	„
Elkelt			950	„
Sertés felhajtatt			—	„
Elkelt			—	„

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fénykép nagytársasági műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

x **Alföldy Károly** tánciskolájában a tavaszi tanfolyam f. hó 12. szombaton este 6 órakor kezdődik. Beiratkozni bármely időben lehet, lakásom Péterfia u. 2. szám.

x **Használja a híres Hajdusági bajszpedrőt.** Egy doboz 50 fill. Kapható. Debrecen Tóth Béla gyógyszerárában.

x **Férfi, női egyenruhákat** függönyöket, napernyőket legjutányosabban tisztít **Elek András Egyházter 3 szám.**

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyarai Tesvérek zenekara játszik.

Az orosz-japán háború.

Yto Marquis Koreában.

Tokio, márc. 9. Yto marquis e hó 15-én innen Koreába utazik, hogy a koreai császárnak átadja a japáni császár sajátkezű levelét. Küldetésének célját, a legfelsőbb hivatalos köröket kivéve, senki sem tudja. A marquis a titkos tanács alelnöke és titkára kísérik Koreába.

Az orosz lovas előőrsök vonulása.

Tokio, márc. 9. Az orosz lovassal-őrök, melyek az utolsó időben Kazán közelében bukkantak fel, lassan a Jalu folyam irányában vonulnak vissza. Megkezdtek a Szjöluból Vicsuba vezető vasút építését.

Orosz hajóhad nyílt tengeren.

London, márc. 9. A Daily Telegraph jelenti Tokióból e hó 7-éről; Az orosz vladivosztoki hajóhad nyílt tengeren van és hír szerint összeütközött a japáni hajóhadal. Az ütközet eredményét még nem tudják.

A Spanyol miniszterelnök nyilatkozik.

Madrid, márc. 9. A miniszterelnök kijelentette, hogy semmiféle hír sincs arról, hogy az orosz hajóhad Virennius tengernagy vezénylete alatt ideérkezne.

EGYLET.

A Debreceni Műpartoló Egyesület március 20-án vasárnap d. e. 11 órakor a városháza nagy tanácstermében közgyűlést tart, az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Multi évi számadás megvizsgálásáról szóló jelentés. 3. Az 1904. évi költségelirányzat megállapítása. 4. Számvizsgálók választása. 5. Elnökválasztás. 6. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 32. §-ának f) pontja szerint a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnek bejelentendők.

A debreceni orvosgyógyszerész egyesület e hónap 12-én szombaton délután 5 órakor a saját helyiségében tudományos ülést tart. Előadó dr. Horváth Ferenc nőorvos.

A nőegylet népkonyhája. A debreceni jótékony nőegylet által fenntartott népkonyhát tekintettel a tavasz közeledtével, áldásos téli működése után ma délelőtt fél 12 órakor zárják be ünnepélyesen csapó-utcai helyiségében. A bezárásnál az egyesület elnöke **Veressné Szathmáry Teréz**, **Koncz Ákos** v. tb. tanácsos, az egyesület titkára és **Oláh Károly** városi tanácsos a város nevében fognak megjelenni. A népkonyha ünnepélyes bezáráására felhívjuk ugy a nőegylet, valamint a nagyközönség illő érdeklődését.

A gazdasági egyesület közgyűlése. A debreceni gazdasági egyesület e hónap 27-én tartja meg **Rickl Antal** elnöklete alatt délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermébe ez évi évrő közgyűlést.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügy-miniszter a püspökladányi Chewra Cadise egyesület alapszabályait jóváhagyta.

Kérelem és figyelmeztetés. Az Iparos Ifjak Onképző Egyesülete által március 13-án rendezendő emlékünnepele iránt érdeklődő közönséget a rendezőség felkéri, hogy ha netalán tévedésből meg-

hívót nem kaptak s arra igényt tartanak, jelentkezzenek az Ipartestület helyiségében, hol egyszerűsrend kedvezményes jegyek (személy-jegy 1 korona, család-jegy 2 korona 40 fillér) is kaphatók. — Az emlékünnepele iránt, melyet Kiss Gyula zenéje mellett reggelig tartó tánc fog követni — általános az érdeklődés.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Márc. 10. csütörtök, először: **Fecskék** daljáték.

Márc. 11. péntek: **Fecskék**, daljáték.

Márc. 12. szombat: **Fecskék**, daljáték.

Márc. 13. vasárnap d. u.: **Fifin**, daljáték, este: **Magdolna**, színmű.

— **(A szinigazgató hiráda.)** Csütörtökön kerül először színre **Konti József** 3 felvonásos operettje „A fecskék”, melynek a szövegét **Pásztor Árpád** írta egy francia vigjáték után. Az operett szereposztása a következő: **V. Fülöp király**—**Pataki Béla**, **Roger vicomte de St. Valér**—**Mezei Andor**, **Duboulois**—**Iványi Antal**, **Amelie**—**R. Réthy Laura**, **Felhő Rózi**, **Ratoc**, iskola szolgálja—**Szilágyi Aladár**, A francia király udvarmestere—**Farkas Árpád**, A zárda főnöknő—**Havasi Szidi**, Testőrtiszt—**Telekán Valér**, **Jeroszlavina**—**Püspöky Rózi**, **Háznagy**—**Szalay Károly**, A jegyző—**Nagy János**. A darabban előforduló Bolerót lejt **Felhő Rózi**, az Induló, Polka és Galopp táncot lejtik; **Berzeviczy Etel** és **Faludi Berta**.

TAVIRATOK.

Harc életre-halálra.

Budapest, márc. 9. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy **Apponyi és pártja egyesülni fog Bánffy Dezsővel**.

Desseffy Emil gróf és **Györffy Gyula** kiléptek a szabadelpártból.

A **Kossuth párt** ma esti értekezletén elhatározta a **legerősebb harcot** Tisza ellen. Vitarendezőbizottságot választottak. A vidéken országszerte **tiltakozó, tüntető gyűléseket** fognak rendezni.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, március 9. Reichsrath mai ülésén **Körber dr.** miniszterelnök válaszott a prágai diáktüntetések ügyében. Eközben a csehek folyton közbekiáltottak, úgy, hogy **Körbernek** gyakran abba kellett hagyni beszédét.

— **Abcug Körber!** Gyalázat! Menjen krumplit kapálni! Disznóság! — és hasonló kifejezések repültek a miniszterelnök felé.

Wetter gróf elnök kénytelen volt az ülést többször felfüggeszteni.

Gabonatözsde.

Budapest, március 9. Buzakinát mérsékelte, vételkedv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba 10 fillér olcsóbb áron. Egyéb gabonafélék közül rozsa és tengeri 5 fillér olcsóbb. Idő: derült.

Buza áprilisra 842—43.

„ októberre 837—38.

Rozs áprilisra 665—66.

„ októberre 676—77.

Zab áprilisra 574—75.

„ októberre 582—84.

Tengeri májusra 539—40.

„ júliusra 550—51.

Repece augusztusra 1150—60.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, kistemplombazár

Férfi fehérnemű osztály.
Kitűnő szabású férfi ingek
Gallérok, Kézeltők,
Vászon és pamut alsónadrágok
Nyakkendők, Esőernyők.
!! Teljes férfi kelengye !!
! Szabott árak !

BRAZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

SZőreltávolító

SZŐR || EROS ||
(törv. védve)

eltávolít azonnal, egyszeri használat után szőröket az arcról, bámulatos eredménnyel és teljesen ártalmatlan.

Ára 3 frt.

Fanny Stiassny, Wien, II. Leop. g.6

Telefon
186

Szakszerű munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag FÖLDVÁRY L. debreceni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, vilamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára villanyos házi csengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Modern kárpitos és diszító.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Szwarc Vilmos butorgyáros urtól kiléptem, hol huzamosabb ideig mint kárpitos és diszító művezető működtem.

Piac-utca 40. szám alatt, az udvarban

kárpitos és diszító műhelyt a mai kor igényei szerint rendeztem be.

Több évi külföldi valamint a főváros elsőrangú üzleteiben szerzett tapasztalataim után képes vagyok a legkényesebb izlésnek is megfelelni.

Angolvalódi bőr munkákban specialista
A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri, kiváló tisztelettel
KÖHLER LAJOS,
modern kárpitos és diszító.

A Hajdúmegyei Népbank mint Szövetkezet.

Értesíti szövetkezete tagjait, hogy kölcsönöket f. hó 15-től kezdődőleg folyósít.

(Hetenkénti kölcsönkamat törlesztés)

Betétkönyvek váltása naponta a hivatalos órák alatt eszközölhető. (1 törzsbetét 50 fill. 25 kr.)

az Igazgatóság.

10 HP cséplőgép, Clayton és Shuttleworth gyártmányu, Debrecenhez nagyon közel 500 koronáért eladó. Szücs Ödön Budapest VI Nagy-Mező utca 66.

Virágot kedvelő és kert gazdák közönségéhez !

Van szerencsém tavasz beáltával tisztelettel figyelmükre felhívni arra, hogy nálam csakis legjobb minőségű és legmegbízhatóbb fajok, kipróbált jó csiraképességgel **vetemény és virágmagvak kaphatók.**

Megnyugvásom az, hogy 18 évi ittlétem alatt magas polcra emeltem a helyi kertészetet.

kiváló tisztelettel

Paczelt János.

Meghívás

a Debreceni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

IX. évi

rendes közgyűlésére

mely 1904. évi március hó 25-napján, pénteken d. u. 5 órakor a kereskedő társulat házában diszttermében tartatik meg.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzletévről.
2. 1903. évi mérleg és zárószámadás és az erre vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés.
3. Határozathozatal a nyereség megadása tárgyában.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Igazgatósági javaslat ügyvezetői lakás és iroda építésére vonatkozólag.
6. Igazgatósági öt tag választása három évre. Debrecen, 1904. február 25-én.

Az igazgatóság

Jegyzet: Az évi mérleg és zárószámadás megtekinthető a Simonffy-utca 2-ik sz. alatti szövetkezeti irodában. A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletrész egy szavazat gyakorlására jogosít, a mely akár személyesen, akár valamelyik szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető, husz szavazatnál többel azonban senki sem bírhat, akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszabály 8. és 9. §§)

TISZTELETTEL adjuk tudomására a hölgyvilágnak, hogy a tavaszi bevásárlási utunkról vissza térve, oly remek árukat gyűjtöttünk össze, hogy azok a legmagassabb igényeket is kielégítik, felkérjük tehát a tisztelt vevőinket, hogy remek tavaszi ujdonságainkat megtekinteni sziveskedjenek.

==== Az idény ujdonságai: =====

Remek ruhaszövetek: disztíngvált pastell színekben, legmodernebb a pezsgőszin, utcai séta ruhákra is erősen dominál, továbbá a grenadine pettyekkel, a melyekből egyes ruhákat hoztunk. Dölének, batiztok, setirek, lyberti batistok, schiné gvenadinok, és több ujdonságok is érkeztek raktárra.

==== Lovass és Ladányi =====

női divatáruháza, Debrecen, Piac u. 7-ik sz.

Bika szálló mellett

Egyes csillagok a Kalmár dírtól a 87-ik sz.

Ujdonságok.
Pongyola és blúz kelmékben

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FŐTÉR 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ-

Harmat-arccpor, mely az arcnak landó powder, a

kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz** ára 50 fill. **Nagyobb doboz** 1 és 2 kor.

A Molitergin a legkiválóbb arc s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, pu-lava változtat. **Egy üveg Molitergin** ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszerész a „Kigyó“-hoz Debrecen.

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajszesz** ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs. Dr. Borsos-féle
Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen csukamájolaj
A Mihalovits-féle

teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szivesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas-bor.
Condungó-bor.
Pepsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fill

Szomorodri borból kiváló gondtal készült gyógyborok, melyek gyógyték tekintetében versenyeznek minden e remű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.